

Verksamhetsberättelse för Lappmarkens släkt och bygdeforskare 2022

En långsam återgång till fysiska möten har gjorts under året och sakta har vi fått återuppleva hur ett vanligt föreningsliv en gång var. Det har ändå haft det goda med sig att vi nu kan erbjuda såväl fysiska möten på plats som digitala föredrag som även våra medlemmar på annan ort kan ta del av.

Styrelse och övriga funktionärer

Styrelsen har under året bestått av:

Ordförande	Carina Strömberg
Vice ordförande	Mårten Larsson
Sekreterare	Anneli Ighil
Kassör	Britt-Inger Westberg
Styrelseledamöter	Annelie Pavval Björn Fahlander Kenneth Fjällström Kristine Grönlund Åke Nilsson
Revisorer	Birgitta Olsson Ulla Almroth
Revisorssuppleant	Torsten Gavelin
Valberedning	Laila Eliasson Gunvår Bäckström
Webbredaktör	Ingalena Marthin
Redaktör för Tjocka släkten	Laila Eliasson
Ansvarig för medlemsregistret	Lillemor Larsson

Årsmöte

Årsmötet hölls lördagen den 19 mars 2022 i Tingshuset. Styrelse och övriga ledamöter valdes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2021 års verksamhet.

Årsmötet föregicks av Öppet hus med släktforskarhjälp, gamla tidningsklipp och fotografier, lotterier, fika och trevlig samvaro.

Styrelsemöten

Styrelsen har under året haft nio protokollförda digitala styrelsemöten, 10 februari, 14 mars, 4 april, 16 maj, 28 juni, 6 september, 12 oktober, 9 november och den 7 december. Konstituerande styrelsemöte hölls den 4 april. Protokollen finns utlagda på föreningens hemsida under rubriken

Föreningsinformation, med åtkomst via lösenord som kan erhållas från styrelsen. Till styrelsemötena har adjungerats Ingalena Marthin och Lillemor Larsson och revisorerna har regelbundet fått kallelser för kännedom.

Ekonomi

Det ekonomiska resultatet för verksamhetsåret 2022 visar på ett överskott vilket är välkommet med tanke på de tidigare magra åren.

Medlemsavgifterna utgör ca 45% av intäkterna och är den största enskilda intäktsposten. Föreningen har erhållit kulturellt verksamhetsbidrag från Vilhelmina kommun med 5 000 kr. Från studieförbunden Medborgarskolan och Vuxenskolan har bidrag erhållits för genomförda studiecirkel och folkbildande kulturarrangemang.

Föreningen erlägger årligen 2 000 kr i serviceavgift till kommunen för att utan ytterligare kostnad få disponera lokaler i Folkets hus och Tingshuset. Förbundsavgiften till Sveriges Släktforskarförbund uppgår till 24 kr per medlem. Avgiften finansierar förbundsverksamheten och nättidningen Rötter m.m.

Tryckkostnaderna uppgår till 10 280 kr jämfört med 7 480 kr föregående år. Förutom fyra nummer och årshäftet av medlemstidningen Tjocka släkten har häftet om *Kolonisterna i Mötingselberg* tryckts upp och sålt bra. Totalt har föreningens kostnader för porto och frakt uppgått till 12 833 kr men då har 4 286 kr återbetalats för frakt av sålda böcker.

Försäljning av böcker och skrifter

Boktorget på hemsidan är en uppskattad service för intresserade från andra delar av landet och alla medlemmar erbjuds rabatterade priser.

På Boktorget har under året tillkommit samlingshäftet Tjocka släkten 2022, boken Dräng-Kalles vandring av Göran Normann, häftet om Kolonisterna i Mötingselberg m.fl. Totalt finns nu 49 titlar med litteratur på temat släktforskning och lokalhistoria, en ökning med 11 titlar sedan förra året. Johan Nordlander-sällskapets senaste utgivning och utvalda titlar från Släktforskarförbundets Rötterbokhandel har gjorts tillgängliga på Boktorget.

Efterfrågan på bokverken *Doroteaborna och Risbäcksborna* har avtagit något under året. *Vilhelminaborna* är nu helt slutsålda och något nytryck är inte planerat. *Åseleborna* är också slutsålda, men Åsele Hembygdsförening har framställt ett nytryck i tre volymer och beställning kan göras direkt från hembygdsföreningen. LSBF köpte in sex exemplar av nytrycken varav fem sålts till medlemmar och ett exemplar finns i referensbiblioteket.

Medlemsutveckling och medlemsengagemang

Vid årets början hade föreningen 305 medlemmar, vilket under året minskat med ca 10 personer. Siffrorna innehåller såväl nya som avgående medlemmar. Intresset från andra delar av landet är stort och ca 50% av medlemmarna är bosatta utanför Vilhelmina kommun. Till stor del får intresset tillskrivas medlemstidningen Tjocka släkten med dess intressanta innehåll.

Arvoden utgår inte till styrelsens ledamöter, endast reseersättning i samband med arrangemang på annan ort. Föreningen är helt beroende av styrelsens och medlemmarnas ideella engagemang med utskick av Tjocka släkten, utskick och fakturering av beställda böcker, ekonomisk redovisning, revision, administration av medlemsregister m.m.

Verksamhet

Medlemsmöten och publika arrangemang

- Lördagen den 21 maj deltog föreningen på friluftsmuseet Jamtlis vårmaknad med utställning och bokförsäljning tillsammans med Bernhard Nordh-sällskapet. Märten Larsson höll då också ett föredrag i Rentzogsalen under rubriken *Släktplats Marsfjällen*.

LAPPMARKENS SLÄKT- OCH BYGDEFORSKARE

- Nybyggarveckan genomfördes åter efter några somrars uppehåll. Föreningen välkomnade till Öppet hus under temat *Sök dina nybyggarrötter* tisdag 5 och onsdag 6 juli mellan 11.00 och 17.00.
- Hundraårsminnet av de första kolonisterna som kom till Mötingselberg från Eskilstuna har uppmärksamrats under året. En studiecirkel har arbetat med att dokumentera alla kolonaten och deras brukare, vilket resulterat i ett häfte som tidigare nämnts. Under nybyggarveckan ordnades även en utställning med foton i Mötingselberg och Laila Eliasson berättade under rubriken *Arbetslösa Eskilstunabor blev kolonister i Lappland* i Tingshuset den 6 juli. Till jubileet hade många ättlingar från de första kolonisterna rest till Vilhelmina från olika delar av landet. Efter föredraget gjordes en utflykt till Mötingselberg och det blev många glada återseenden och diskussioner om släktskap och härstamning.
- Laila Eliasson är en kunnig och publikdragande föreläsare och fredagen den 14 oktober var det åter fullsatt i Tingshuset då hon berättade om *Vi minns vårt gamla Vilhelmina i ord och bild*.
- På Arkivens dag lördagen den 12 november besöktes föreningen av ett sällskap intresserade Doroteabor från Rajastrand, Harrsjö m.fl. platser.

Tillsammans med Bernhard Nordh-sällskapet har föreningen genomfört digitala arrangemang med god uppslutning. Den föreläsning som lockade flest deltagare var Annica Heds berättelse om *Röberg* som drog sammanlagt 93 intresserade. Totalt deltog 326 personer i åtta föreläsningar:

- Släktforskningens dag lördagen den 15 januari fick genomföras digitalt med Märten Larsson som berättade om sin forskning under rubriken *Släktplats Marsfjället*.
- Hervor Sjödin höll en digital föreläsning om författarinnan Laura Fitinghoff, *Vägen till Frostmofjället*, torsdagen den 27 januari.
- *Ord och uttryck i O.P. Petterssons Vilhelminaordbok*, föreläsning av Lars-Erik Edlund den 24 februari med anledning av föreningens projekt med renskrift av ordboken.
- Lisa Johanssons levnadshistoria berättades den 22 mars av Laila Eliasson under rubriken *Torparungen som blev ulltavlans moder*.
- Kerstin Ellert föreläste den 31 mars om *Kvinnodatabasen Meja*.
- Märten Larsson berättade om *Släkter och platser Marsfjällen* den 26 april.
- Annica Heds föredrag *Det mystiska försvinnandet på Röberg* sändes en 14 november och den 12 december
- Även våra medlemmar på annan ort fick möjlighet att höra Laila Eliasson den 28 november om *Kolonisterna i Mötingselberg*

Ordvävare från Lappmarken – några författarporträtt

I samband med att Bernhard Nordh-sällskapet planerade sitt 20-årsjubileum år 2020 fanns planer på att anordna en bokmessa för att visa upp författare med anknytning till Vilhelmina. Under 2022 började några medarbetare i föreningarna Lappmarkens släkt- och bygdeforskare och Bernhard Nordh-sällskapet tillsammans med Vilhelmina folkbibliotek samla ihop information och dokumentera personer som skrivit om trakterna i södra Lappland. Målsättningen var att utställningen skulle kunna presenteras i samband med den åttonde Vilhelmina-biennalen i september och på det sättet få många besökare.

Utställningen invigdes lördagen den 24 september till musik av Johnny Holmgren som spelade och sjöng egna tonsättningar av lokala poeter, bland andra Otto Nordenfors fina dikt om Fättjaur. Kommunfullmäktiges ordförande Marita Stinnerbom knöt ihop band med de svenska och samiska färgerna. Hon höll även ett intressant invigningsanförande om hur hon upplevt böckerna av Bernhard Nordh och andra lokala författare i sin ungdom. Göran Lidström berättade

om hur han och Mats Grönlund fick en idé och började skriva böcker, två stycken har det blivit och en tredje är på väg. Vilhelminaglimtar och samisk kamp var rubriken för Åsa Össbos föredrag och Annika Andreen berättade om sin skrivande mamma Linnea Fjällstedt. En tipstävling lockade många och tio vinnare fick hämta bokpriser. En katalog, *Ordvävare från Lappmarken – författarporträtt*, producerades även och såldes i samband med utställningen och finns även att köpa på Boktorget.

DELS, De litterära sällskapen i Sverige, ställde upp som medarrangörer och Medborgarskolan var behjälplig med de praktiska anordningarna. Det blev inte mindre än 70-talet författare som presenterades med personhistoria och bibliografier. DELS' tidskrift Parnass hade en liten artikel om författarutställningen Ordvävarna i sitt senaste nummer, 4/2022.

Vilhelmina-Biennalens åttonde symposium den 26 – 27 september

Föreningen har även under året medverkat vid Vilhelmina-biennalen som i år hade temat *Lappmarkens berättare*. Arrangemanget lockade hela 140 deltagare som kom från alla delar av landet för att lyssna på kunniga föreläsare.

En av programpunkterna ägnades åt O.P. Petterssons ordbok. Carina Strömberg gav en kort introduktion till renskriftsprojektet och Lars-Erik Edlund berättade om den unika handskriften över Vilhelminamålet som Pettersson ägnade långa tider av sitt liv att färdigställa.

Därefter åskådliggjorde projektdeltagarna Laila Eliasson, Kenneth Fjällström, Mårten Larsson och Ingalena Marthin några dialektord i en charad där publiken fick medverka.

Studiecirklar och kurser

- Mårten Larsson, Lillemor Larsson och Kristine Grönlund har deltagit i digitala föreläsningar anordnade av Släktforskarförbundets Kursledarakademi med ämnen om Barnhusbarn och Gårdsforskning.
- Nybörjarkurs i släktforskning genomfördes under februari-mars med Mårten Larsson och Kristine Grönlund som kursledare. Sammanlagt deltog fem intresserade nybörjare.
- DNA-kurs med Anneli Ighil som kursledare har hållits under våren.
- Inventering och fotografering av gravstenar på Vilhelminas begravningsplatser pågår löpande www.rotter.se/gravstensinventeringen. Rötters databas har genomgått en uppdatering och en del dubletter har tagits bort. Totalt innehåller databasen nu 1117 gravstenar från sex av Vilhelminas åtta begravningsplatser. Flest fotograferade och registrerade gravstenar finns från begravningsplatsen i Dikanäs, medan ingenting är dokumenterat från Volgsjö kyrkogård. Vi behöver fler som dokumenterar!
- Några av föreningens medlemmar är engagerade i Släktforskarförbundets projekt NÅDD (Namn åt de döda). Sveriges dödbok nr 8 som innehåller uppgifter om avlidna under åren 1830–2020 kom ut under december 2021 och finns att köpa med medlemsrabatt på Boktorget. Arbetet med projektet Namn åt de döda fortsätter med uppgifter från åren 1815–1829 för att resultera i Sveriges dödbok nr 9.

Släktforskar dagar och riksstämman

Carina Strömberg, Lillemor Larsson och Ingalena Marthin deltog i Släktforskarförbundets digitala samrådskonferens den 5 mars. Genom att föreningen hade över 300 medlemmar vid årsskiftet kunde föreningen representeras av två ombud och Carina Strömberg deltog i egenskap av ledamot i förbundsstyrelsen.

De nationella släktforskar dagarna med förbundsstämma hölls i Skövde i augusti 2022. Carina Strömberg deltog även här som förbundsstyrelseledamot men Lappmarkens släkt- och bygdeforskare avstod från att skicka något ombud från föreningen.

Samarbete med föreningar och studieförbund

LAPPMARKENS SLÄKT- OCH BYGDEFORSKARE

Lappmarkens släkt- och bygdeforskare har under året fortsatt samarbetet med Bernhard Nordhsällskapet och studieförbunden Medborgarskolan och Vuxenskolan. Föreningen har även samarbetat med Jämtlands lokalhistoriker och släktforskare med ömsesidiga inbjudningar till digitala föredrag.

Föreningen har representation i styrelserna för Bernhard Nordhsällskapet, Johan Nordlandersällskapet och Sveriges släktforskarförbund.

Medlemsbladet Tjocka släkten och hemsidan

Tjocka släkten med Laila Eliasson som redaktör har kommit ut med fyra nummer under 2022.

Samplingshäften av Tjocka släkten har tryckts upp för vardera åren 2010–2022 och finns till försäljning. För åren 2010–2013 har medlemsbladen även lagts ut på hemsidan och är fritt tillgängliga för läsning.

Flera medlemmar har under året bidragit med artiklar, som i den mån de uppgår till max två sidor publiceras i Tjocka släkten. Mer omfattande artiklar publiceras på hemsidan under rubriken *Läsarnas bidrag*, som idag består av nitton innehållsrika artiklar.

Hemsidan med Ingalena Marthin som webbmaster har under året uppdaterats löpande med aktuella aktiviteter och nya böcker på Boktorget, där också beställningar kan göras.

Sammantaget kan vi se tillbaka på ännu ett positivt år för Lappmarkens släkt- och bygdeforskare. Styrelsen tackar alla medlemmar och besökare som stödjer föreningens verksamhet.

Vilhelmina i februari 2022

Carina Strömberg
ordförande

Mårten Larsson
vice ordförande

Anneli Ighil
Sekreterare

Britt - Inger Westberg
Kassör

Kenneth Fjällström
Styrelseledamot

Kristine Grönlund
Styrelseledamot

Björn Fahlander
Styrelseledamot

Åke Nilsson
Styrelseledamot

Annelie Pavval
Styrelseledamot